

STORTINGET

Innst. 231 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 8:117 S (2021–2022)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Ola Elvestuen og Sofie Høgestøl om å trappe opp norsk støtte til Ukraina, Georgia og Moldova

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen snarest råd øke støtten til Ukraina gjennom omdisponeringer innenfor rammene til regionbevilgningen til Europa og Sentral-Asia.
2. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 komme tilbake til Stortinget med et forslag til opptrapping av langsiktig støtte til Ukraina, Moldova og Georgia.
3. Stortinget ber regjeringen trappe opp sin støtte til Georgia, innenfor rammene av Substantial NATO-Georgia Package (SNGP).
4. Stortinget ber regjeringen innenfor NATO ta initiativ til å aktivere alliansens Very High Readiness Joint Task Force (VJTF) i NATO Response Force (NRF) til umiddelbar deployering i allierte land som Polen, Litauen, Latvia og Estland.
5. Stortinget ber regjeringen støtte arbeidet med en egen svartehavsstrategi for NATO på neste NATO-toppmøte i Madrid i juni 2022.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Nils-Ole Foshaug, Eva Kristin Hansen og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Hårek Elvenes, Ingjerd Schou, Erna Solberg og lederen Ine Eriksen Søreide, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Bengt Fasteraune, fra Fremskrittspartiet, Sylvi Listhaug og Christian Tybring-Gjedde, fra Sosialistisk Venstreparti, Ingrid Fiskaa, fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fra Venstre, Guri Melby, og fra Kristelig Folkeparti, Dag-Inge Ulstein, viser til at representantforslaget ble fremmet 17. februar 2022, altså syv dager før Russland igangsatte sin pågående invasjon av Ukraina.

Komiteen understreker at invasjonen er folkerettsstridig og umoralsk, og at den på helt meningsløst vis påfører det ukrainske folk enorme lidelser. Den russiske invasjonen fordømmes på det sterkeste. Komiteen understreker at russiske myndigheter alene bærer ansvaret for krigen og lidelsene den medfører. Komiteen understreker at russiske myndigheter umiddelbart må stanse krigshandlingene.

Komiteen oppfatter at virkelighetsbildet som beskrives som bakgrunn for representantforslaget og tiltakene som fremmes, er dramatisk endret når forslaget foreligger til behandling. Spesielt for tiltak innrettet mot å bistå Ukraina og ukrainske myndigheter viser

komiteen til den parallelle behandlingen av Dokument 8:120 S (2021–2022).

Komiteen viser til at regjeringen har varslet en økning i den humanitære bistanden. Regjeringen har også benyttet handlingsrommet i Stortingets 1959- og 1967-vedtak for å kunne donere norsk forsvarsmateriell, herunder inntil 2000 stk. panservernvåpen av typen M-72, til et land i krig eller der krig truer, med mål om å øke de ukrainske styrkenes forsvarsevne. Komiteen oppfatter videre at regjeringen handler i samsvar med ønskene fra et samlet storting om å signalisere at Norge skal stille opp for ukrainere på flukt fra krigen, og fortløpende vurdere de humanitære behovene samt norske bidrag for å avhjelpe disse.

Komiteen viser til statsrådets vurdering av representantforslaget, oversendt komiteen i brev datert 17. mars 2022, hvor det opplyses om at regjeringen vil avsette 1,75 mrd. kroner ut over dagens bistandsbudsjett, og at innretning av disse midlene vil bli presentert i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, deler forslagsstillernes vurdering av at Russlands invasjon får konsekvenser også utenfor Ukraina, og at det vil være nødvendig for Norge, i samråd med allierte, å tilpasse seg en ny sikkerhetspolitisk virkelighet. Dette vil, slik flertallet ser det, kunne ha konsekvenser blant annet for Norges militære bidrag til NATOs østlige flanke.

Komiteen merker seg videre at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte for å redegjøre for langsiktig norsk støtte til Ukraina, Moldova, Georgia og andre land i regionen, inkludert i budsjettforslaget for 2023. Komiteen merker seg at regjeringen vil vurdere å trappe opp støtten til Georgia gjennom egne bidrag og samarbeidspakken Substantial NATO-Georgia Package, i nært samråd med Norges allierte, og at den stiller seg positiv til en eventuell svartehavsstrategi i NATO. Komiteen imøteser regjeringens videre oppfølging av disse spørsmålene og nødvendige framlegg for Stortinget.

Komiteens medlem fra Venstre vil innledningsvis understreke at forslaget ble fremmet den 17. februar 2022, altså før Russland begynte sin fullskalainvasjon av Ukraina. Dette medlem vil likevel understreke at forslagene relevans bare har økt siden representantforslaget ble fremmet.

Dette medlem viser til at det er regjeringen som må fatte beslutninger om de forslagene som forslagsstillerne fremmer i dette representantforslag. Dette medlem vil derfor ikke ta opp forslagene på nytt i for-

bindelse med komitébehandlingen, men heller bruke komitébehandlingen til å gi regjeringen et mandat til å gjøre mer for å støtte Ukraina, Georgia og Moldova.

Dette medlem setter pris på at regjeringen jevnlig holder kontakt med Stortinget på alle områder som berøres av Russlands angrepskrig i Ukraina. Dette medlem vil først understreke at det økonomiske behovet for støtte til gjenoppbyggingen av Ukraina har antatt nye dimensjoner siden forslaget ble fremmet den 17. februar. Dette medlem ber derfor regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett sette til side midler til et fond for gjenoppbyggingen av Ukraina. Videre ser dette medlem positivt på at regjeringen vil komme tilbake til mer langsiktig støtte til Ukraina, Georgia og Moldova i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

Dette medlem viser til forslaget om å aktivere og utstasjonere hele Very High Readiness Joint Task Force (VJTF) i allierte land på NATOs østflanke. Dette medlem viser til NATOs beslutning om å aktivere deler av NATO Response Force, der VJTF representerer et spyspisselement. I likhet med utenriksministeren vurderer dette medlem det som nødvendig å forsterke NATOs bidrag til trygghet i Øst-Europa ytterligere som følge av Russlands angrepskrig i Ukraina. Dette medlem vil påpeke at NATO Response Force er et egnet instrument for denne typen tilstedeværelse, og at regjeringen bør jobbe for en videre opptrapping av alliert tilstedeværelse i allierte land i regionen. Dette medlem forventer at Norge også slutter opp om en slik opptrapping med egne styrkebidrag, der det er etterspurt av allierte.

Dette medlem vil videre berømme regjeringen for å vurdere å trappe opp støtten til Georgia gjennom støtte- og samarbeidspakken Substantial NATO-Georgia Package. Dette medlem vil understreke Georgias utsatte situasjon, sett i lys av den russiske invasjonen av Ukraina, og at ethvert norsk bidrag til georgisk sikkerhet vil være en viktig investering i opprettholdelsen av frie samfunn i Øst-Europa og Kaukasus. Dette medlem vurderer situasjonen slik at en økt støtte til Georgia bør komme senest i forbindelse med NATO-toppmøtet i Madrid i juni.

Dette medlem setter ellers pris på at regjeringen vil følge med på NATOs arbeid med svartehavsregionen og stiller seg positiv til en eventuell svartehavsstrategi. Russlands aktivitet i Svartehavet har vist behovet for en felles NATO-strategi som adresserer allierte behov. Dette medlem vil imidlertid håpe at regjeringen tar en mer proaktiv rolle i å bidra til at NATO vedtar en ny svartehavsstrategi.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:117 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Ola Elvestuen og Sofie Høgestøl om å trappe opp norsk støtte til Ukraina, Georgia og Moldova – vedlegges protokollen.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 31. mars 2022

Ine Eriksen Søreide

leder

Erna Solberg

ordfører

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Utenriks- og forsvarskomiteen
v/leder Ine Eriksen Søreide

Oslo, 17. mars 2022

**Departementets uttalelse til representantforslag Dok 8:117 S (2021-2022) -
representantforslag fra representantene Melby, Elvestuen og Høgestøl**

Jeg viser til Utenriks- og forsvarskomiteens brev av 8.mars, der det bes om Utenriksdepartementets uttalelse til Dokument 8:117 S (2021–2022) fra representantene Guri Melby, Ola Elvestuen og Sofie Høgestøl om å trappe opp norsk støtte til Ukraina, Georgia og Moldova.

Representantforslaget er datert 17. februar. Jeg deler representantenes beskrivelse av situasjonen slik den da var. Den ble imidlertid radikalt endret til det verre med Russlands storstilte militære angrep på Ukraina 24. februar. Russland hadde i forkant økt spenningen gjennom en massiv styrkeoppbygging i og rundt Ukraina og gjort reell dialog umulig ved å fremsette helt urimelige krav. Forsikringene om at Russland ikke planla å angripe Ukraina, var løgn. Russland har startet den største krigen på europeisk jord siden 1945 og har utløst en humanitær krise av ufattelig omfang.

Jeg er enig representantenes i at Russlands framferd allerede før 24. februar aktualiserte behovet for en opptrapping av støtten til Ukraina, Georgia og Moldova. Behovet for støtte, særlig til Ukraina, er nå åpenbart enda større.

Regjeringen besluttet 27. februar å bidra med 2 milliarder norske kroner til humanitær assistanse i Ukraina og nabolandene. Vi har så langt annonsert 250 millioner til FNs regionale responsplan og 350 millioner kroner til Røde Kors-bevegelsen. I tillegg kommer støtte vi bidrar med til FNs og norske humanitære organisasjoners innsats i Ukraina og nabolandene, mineinnsats og støtte gjennom EUs beredskapsmekanisme.

Regjeringen er opptatt av at Ukraina-innsatsen ikke skal gå på bekostning av andre humanitære kriser i verden og foreslår derfor at 1,75 milliarder kroner kommer i tillegg til dagens bistandsbudsjett. Regjeringen vil komme tilbake til detaljene i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Det er på dette tidspunktet knyttet stor usikkerhet til utviklingen i Ukraina. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om langsiktig norsk støtte til Ukraina, Moldova og Georgia og andre land i regionen, inkludert i budsjettforslaget for 2023.

Når det gjelder støtte gjennom NATO vil Norge vurdere å trappe opp støtten til Georgia gjennom støtte- og samarbeidspakken Substantial NATO-Georgia Package, i nært samråd med allierte.

NATO har aktivert sine forsvarsplaner for å beskytte alliert territorium. Very High Readiness Joint Task Force (VJTF) utgjør en sentral del av NATO Response Force (NRF). Allierte har til sammen bidratt med tusentalls ekstra soldater til østlige deler av alliansen, samt ekstra kapasiteter til sjøs og i luften. Regjeringen besluttet allerede 15. februar å øke det norske styrkebidraget til NATOs forsterkede nærvær i Litauen med drøyt 50 soldater. Summen av de iverksatte tiltakene etablerer en troverdig og sterk militær avskrekking. Norge vil følge NATOs arbeid med svartehavsregionen og stille seg positiv til en eventuell svartehavsstrategi.

Med vennlig hilsen

Anniken Huitfeldt

